

digitale nieuwsbrief

Erfgoedvereniging De Drijehornick

Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Website: www.drijehornick.nl

E-mail: info@drijehornick.nl

nummer 58

1 juli 2024

In deze nieuwsbrief:

pagina:

• Van het bestuur	1
• 80 jaar Bevrijding Nuenen-Gerwen-Nederwetten	2
• Jeugdherinneringen	3
• Boeken bij heemkunde te koop	9
• Ontvangen objecten	9
• Limerick	10
• Website	10
• Uit onze bibliotheek	11
• Gezien in ons archief	12
• Uit tijdschriften van andere organisatie	13
• Activiteiten van derden	15

VAN HET BESTUUR

Ledenaantal

Er zijn in juni geen ledenmutaties. Hierdoor blijft de ledenstand **314**.

Contributie 2024

In februari is aan alle leden, veelal via mail, de contributienota 2024 verstuurd. Op 15 mei jl. is aan alle leden die op dat moment nog niet hadden betaald een herinnering gestuurd (via mail). Tot op heden is er nog altijd een aantal dat nog niet heeft betaald. We verzoeken deze leden vriendelijk doch dringend alsnog de contributie over te maken: enkelvoudig lid: € 30 en gezinsabonnement € 35.

Overmaken naar: NL 08 RABO 0187 6587 30 t.n.v. Erfgoedvereniging De Drijehornick onder vermelding van 'lidmaatschap 2024'.

Bij voorbaat dank.

Rabo ClubSupport

Onze vereniging heeft zich ingeschreven voor deelname aan de Rabo ClubSupport. Iedereen die lid is van de Rabobank kan tussen 2 en 24 september a.s. stemmen op zijn/haar favoriete verenigingen (max. drie). Mocht u wel een bankrekening hebben bij de Rabobank, maar nog geen lid zijn van de coöperatie dan **kunt u zich gratis aanmelden als lid** waardoor u ook kunt stemmen. Uw stem levert de gekozen vereniging een bedrag op aan subsidie. Het zou voor onze financiële positie heel welkom zijn als al onze leden met een Rabobankrekening op onze Erfgoedvereniging De Drijehornick Nuenen-Gerwen-Nederwetten zouden stemmen (moeten ook wel lid van de Rabobank coöperatie zijn). U wordt hierover t.z.t. nog separaat per mail door ons benaderd.

80 JAAR BEVRIJDING NUENEN-GERWEN-NEDERWETTEN

21 en 22 september

OPROEP

Beste vrijwilligers van onze Erfgoedvereniging De Driehornick,

Zoals u misschien weet is de werkgroep '80 jaar bevrijding', bezig met een programma voor de bevrijdingsweek in september. Onze activiteiten bestaan uit **lezingen**, een **tentoonstelling** in de week van 14-22 september, en in het weekend van 21/22 september de **bevrijdingsroute**. Deze herdenkingen en activiteiten willen we met de gehele Nuenense gemeenschap vieren. Daarnaast is het septembernummer van ons magazine Driehornickels geheel gewijd aan de bevrijding.

Wij hebben echter ook uw hulp nodig. Mocht u zich nog **niet** hebben opgegeven, lees dan s.v.p. onderstaand bericht:

Het zou fijn zijn als u ons mailt of in onderstaande activiteitenbeschrijving iets staat waaraan u mee zou willen helpen.

Laten we dit feest met alle 300 vrijwilligers van onze Erfgoedvereniging vieren!!

Welke activiteiten zijn er?

- Een **tentoonstelling** over WO II en de bevrijding in 't Weefhuis. We hebben u nodig als toezichthouder om elke dag in deze week open te kunnen zijn. Dus zou u een dagdeel, 's morgens (alleen op de zaterdagen en zondagen) of 's middags (zowel in de week-einden als doordeweeks) in 't Weefhuis aanwezig kunnen zijn, meld ons dat s.v.p.

Tevens vragen we voor deze tentoonstelling ook nog objecten uit de jaren 40-45 die iets met de oorlog en of bevrijding te maken hebben. Uitlenen is wel op eigen risico, maar er zijn vitrines en alles gaat op slot. Het zou erg fijn zijn als u nog iets heeft liggen. Ook mooie verhalen over de bevrijding zijn welkom. Ook die kunt u aanmelden op ons speciaal mailadres, zie onderaan.

Naast de bemensing van de tentoonstelling hebben we ook vrijwilligers nodig bij het in- en uitruimen van de tentoonstelling en het plaatsen en verwijderen van de informatieborden op 23 locaties.

- We zijn ook bezig met een **bevrijdingsroute**. Dit is een fiets- en/of wandeltocht (op zaterdag 21 en zondag 22 september) langs 23 locaties die iets te maken hebben met WO II, bevrijding, tankslagen, gevallen vliegtuigen, schuilplaatsen Joden, pilotenlijn, koningin Wilhelmina, Engelse en Duitse soldaten inkwarteringen etc. etc. Op drie plekken mag u naar binnen, te weten: Landgoed Soeterbeek, Tuin Fons Linders (zijn huis is nog wel het meest bijzonder qua inwoning van burgemeester Van Rijckevorsel, Duitse soldaten, Engelsen en de PAN), en de zolder van Nune Ville waar een Joodse jongen ruim twee jaar verborgen zat. Op de andere locaties staan borden.

Voor een aantal locaties en 't Weefhuis hebben we bemensing nodig. Kunt u aangeven welke dagdelen u op zaterdag 21 en zondag 22 september beschikbaar zou willen zijn?

- De tocht heeft nog iets extra's: iedereen krijgt een routeboekje mee en een voedselkaart (geïnspireerd door de voedselbonnen). Bij verschillende locaties krijgt u een stempel op de voedselkaart en indien de voedselkaart compleet is afgestempeld, krijgt u bij onze sponsor Ton Grimberg iets gerelateerds. Tijdens de '12 tuinentocht' in 2021 was een stempelkaart een groot succes. Wij hopen op uw medewerking!!
- U wordt op de hoogte gehouden, wij hopen van bijna iedereen een reactie te krijgen op ons speciale emailadres: bevrijding@driehornick.nl

Een hartelijke groet van onze werkgroep, met als vaste leden:

Jacqueline Bekkers

Roland van Paereren

Herman Bulle

Victoria Smits van Oyen

Ad van de Molengraft

Jan Vellekoop

JEUGDHERINNERINGEN

Tijdens de recente archeologische werkzaamheden van een lid van onze Werkgroep Archeologie en Monumenten (WAM) dwaalden zijn gedachten af naar vroegere tijden toen hij in deze zelfde locatie speelde en er zijn jeugd heeft doorgebracht.

Aan het woord is ons lid **Alowies van Baren**. Zijn verhaal is opgetekend door zijn collega- werkgroeplid **Dirk Vlasblom**.

Mijn herinneringen aan Nuenen-West Alowies van Baren

Nu Nuenen-West zo op de schop ligt en ik er nog zoveel herinneringen aan heb van toen ik nog bij mijn familie woonde op Boord 30, wil ik die herinneringen uit de jaren 1955 tot 1977 met je delen.

Op Boord

Ik ben op Boord nummer 30 geboren op 4 november 1953 en heb nog vier broers en drie zussen. We hadden wel tien koeien en veel kippen die vrij rondliepen. Als we op ons erf speelden en te dicht bij de waterput kwamen riep ons moeder: "Pas maar op, anders trekt de necker man je erin." We waren daar natuurlijk wel bang voor en vermeden voortaan de waterput.

Alowies met de blauwe emaille veldfles

Van links naar rechts: Alowies, Peer, Wil , ma en Jo, in de achtertuin werd een 'huis' gebouwd [1955]

Van links naar rechts: mijn zus Jo, vader, Tiny van Gestel en tante Miet, tijdens de werkpauze op de Wettense akker in 1956

Richting Soeterbeekseweg lag, dichtbij de Blekerdijk, nog een tank van de bevrijding uit 1944 waar we in speelden. *Op de Bleke* haalden we bramen en hazelnoten. Ook was er een stroper *Fried Putte* die er illegaal stroppen had staan, maar wij maakten die kapot. Hij kwam verhaal halen bij onze vader en die zei: "Dat hebben ons jongens niet gedaan." De stroper had al voor de oorlog vastgezeten in het politiebureau in Eindhoven voor stroppen. Er lag vlakbij nog een bomkrater waar weleens eenden in zwommen. Vader nam wat eendeneieren mee die daar aan de rand in een nest lagen, bakte ze en at ze op. Ik wilde ze niet. De eieren werden ook thuis door een krielkip, met daarbij eigen eieren, uitgebroed. De jonge eendjes maakten het goed maar gingen na een poosje open water zoeken en kwamen niet meer terug. Boven de Bakertse Landweg had onze vader een lap grond. Daarnaastop lopend stond een huis met blauw verduisterde ramen. "Nog vanwege de Tweede Wereldoorlog" zei vader. Dat huis ligt nu in de Dubbestraat nummer 12.

Er werd ook weleens bij ons op Boord een volle melkbus, die aan de weg stond om opgehaald te worden, gestolen. Dan moest ik naar een politieman die in Son woonde om de bus weer op te halen.

Toen ik negen jaar was, overleed onze moeder plotseling. Vader was ziek en het werk was voor moeder te veel geworden. Daarna kwam er wel hulp en het leven ging door maar niet meer zo liefdevol als daarvoor.

Naar school in Eindhoven vlakbij de Oude Toren in Woensel bij de fraters. We fietsten langs Eckart waar nog open velden waren. Op Boord kwamen vaak verkopers langs de deur, ook al ligt het buiten het dorp. Zo was er weleens een pannerverkoper en kwam eens een touwslager langs met een hele partij touw aan zijn fiets en iemand met rollen stoffen, tweedehands kleding, iemand met manden en een scharensleep. Het zal 1959 zijn geweest, dat ik mij als zesjarige herinner dat er een varken op het erf geslacht werd. Het vreselijke gekrijs maakte dat ik pas kwam kijken als het varken al dood was en verder geslacht werd.

In de jaren zeventig waren we aan het spitten thuis en groeiden er door dit graven opeens planten met zeer grote bladeren. Het bleken tabaksplanten te zijn waarvan de zaden in de grond na 40 jaar nog ontkiemden! In 2023 hebben we nog op dezelfde plek wat grond naar boven gehaald en er ontkiemde alleen een klapproos.

Ons *vadder* had ook een stuk grond aan het einde van de weg bij de Rietmussen. Dat was bos en op een keer zag hij dat er gekapt was. Dit was gedaan door een bekende, er werd daar niet moeilijk over gedaan. Iedere boer in de omgeving kende elkaar en nog steeds. Je moest daar in de oorlog trouwens niet komen, hoorde ik. Ook niet om koeien te weiden want de Duitsers die schoten dan op je vanuit de andere kant van De Dommel.

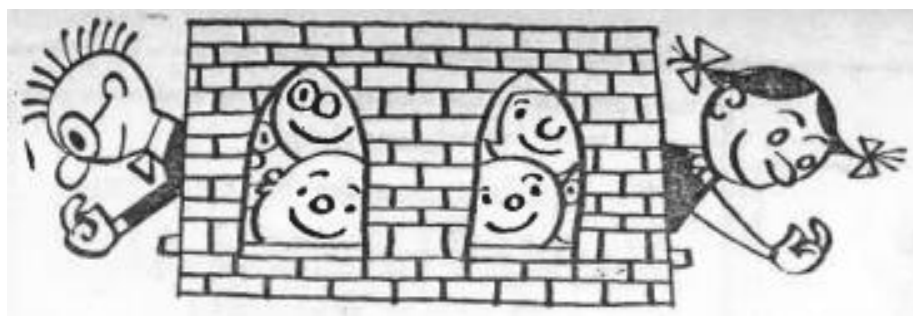
Gonneke van Dam

Bij Gonneke op de Bakertse Landweg nummer drie kwam ik trouwens vaak. Ik ging de eerste keer bij haar langs in ongeveer 1960 om water te halen in een grote email blauwe veldfles (zie de eerste foto) voor de arbeiders op Nuenen-West. Dit was dichterbij dan naar huis op Boord te gaan. Ze gaf de fles met water aan me mee en de arbeiders zittend in een rondje dronken om beurten uit het deksel.

Gonneke met haar hond in de achtertuin in 1966

Een sterk Belgisch paard liep voor de maaier en het koren werd in bosjes opgeladen. Thuis ging het in een dorskast en het graan daarna in zakken. Later ging ik elke week bij haar langs om het Katholieke blaadje, dat *Sint Jansklokken* heette, te brengen. Daarin stond op de kinderpagina *In de klokkentoren* een stripverhaal over Pauke Pruimedant, (gedroogde pruim) getekend door Tijs Dorenbosch.

DE AVONTUREN VAN PAUKE PRUIMEDANT

Gonneke leefde alleen met twee geiten, een bok en wat kippen, had geen gas, water of elektriciteit. De kippen kregen eten uit glazen spoelen van de elektriciteitsleiding die daar pas afgebroken was. In het kippenhok bij Gonneke woonde vlak na de Tweede Wereldoorlog voor een tijdje de familie Vorstenbosch met hun twee kinderen, zoals ze vertelde. Water kwam uit de put en koken ging op een petroleumstel waarvoor ik de *brom-olie* haalde.

Ze vertelde me veel verhalen waar ik met grote aandacht naar luisterde. Zo vertelde ze onder andere over Vincent van Gogh. Eens kwamen er een man en vrouw op een brommer langs met lange donkere leren motorjassen aan die kraakten. Gonneke vroeg mij om iets te pakken. Ik ging op zolder, in opdracht van haar, onder de steengoed gresbuis, vóór de tweede kachel door om voor haar twee potloodtekeningen te pakken uit een houten schrijfbureau. Er lagen ook penselen, verftubes en een merklap in. Verder Panorama tijdschriften uit de jaren dertig. Één tekening met handen erop en één met aardappelloof (in mijn herinnering). Die verkocht ze aan die man en vrouw. Ze werden voor *veel* geld verkocht; daar was ze blij om.

Gonnes vader, de hulpnotaris Anton van Dam, was een onecht kind van koning Willem III (die wel meer *scharrels* had), zo werd er gezegd. Haar vader kreeg een goede opleiding en zou uit de inboedel van de Van Gogh familie bij de veiling ervan wat gekocht hebben. Toen haar moeder stierf, werd zij verder opgevoed door de familie Dekkers die van haar moeders kant waren.

Als ik bij Gonneke was op de Bakertse Landweg kwam er weleens een auto aan en de vrouwelijke bestuurder bracht een envelop met geld. Gonneke hoefde nooit te werken maar bleef ook ongehuwd. Ze had ook een hondje, ging trouw naar de kerk en had haar grote woning nooit gemoderniseerd.

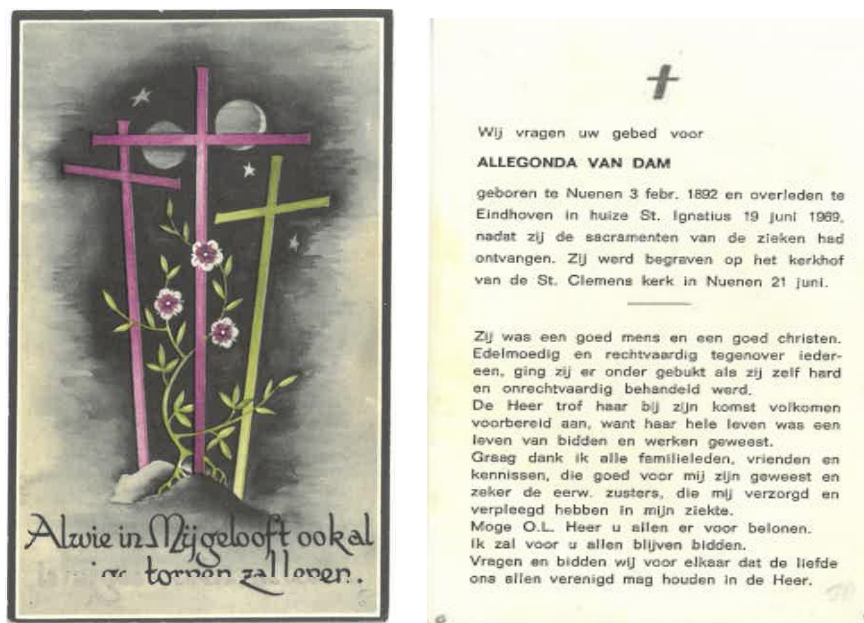
Er waren drie ruimtes in haar huis waarin elk een weefgetouw had gestaan. Er kwamen kunstschilders bij haar langs, soms meer dan één tegelijk rond 1960, maar wie dat waren? En wisten ze van de spullen die ze op zolder had in dat schrijfbureau? Een tweede bureau dat groter was stond beneden. De schilders zaten in de achtertuin of iets verder in de velden en beeldden ook haar huis af.

Ze vertelde dat Vincent (in 1884 of 1885) een beet van een hond kreeg en die door haar vader Anton van Dam liet behandelen, vermoedelijk in Gerwen. Zou hij daarvoor twee potloodtekeningen gekregen hebben? Bij de inboedelverveiling van de familie Van Gogh in café Schafrath kocht Anton van Dam o.a. een schrijfbureau, schildersmateriaal en verf en twee tekeningen. Waarschijnlijk ook de protestantse merklap met namen van de familie Van Gogh erop die bij Gonneke lag. En er was bij Gonneke thuis ook nog een oud boek over de negentien Gorcumse martelaren

Een zekere Manders, antiekhandelaar in Helmond kocht het schrijfbureau. Ik heb nog de Katholieke Illustratie uit 1906 die bij Gonneke in huis lag en ook een heiligenbeeld onder een stolp, een grote Keulse Westerwald pot met een blauwe vogel erop en een staand horloge gemaakt door de firma Van Bussel uit Eindhoven.

Bij de Opwettense molen woonde de familie Van Hoorn. Piet van Hoorn kwam ook wel eens bij Gonneke langs als ik er was. Piet kende als jonge jongen Vincent en haalde nog vogelnestjes voor hem uit, die hij afbeeldde. Zo werd er misschien ook bij de Opwettense Watermolen voor Vincent naar nestjes gezocht of anders alleen in *de Zeggen* bij 't Coll.

Gonneke verkocht haar huis aan Frits Kooijmans, haar buurman in het jaar 1967. Gonneke woont dan een jaar ongeveer in bij Frits en familie, maar dat beviel haar niet en ze verhuisde toen naar Tongelre naar de nonnen. Ik ging nog vaak daar bij haar langs en kreeg vier tinnen bordjes mee. Daar overlijdt ze in juni 1969.

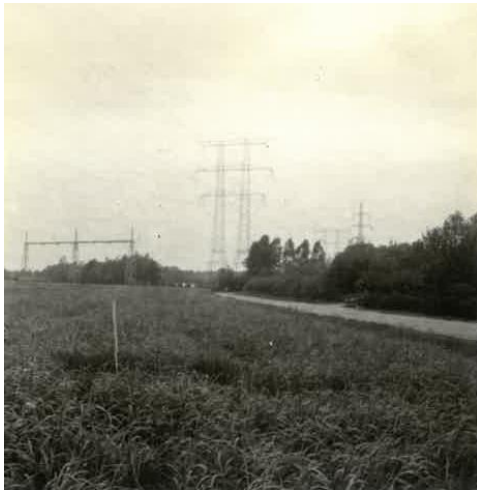

Het bidprentje van Allegonda van Dam

Van familie De Greef van haar moeders familiezijde kreeg ik de glazen stolpen met Katholieke beelden erin. Deze kunnen uit de boedel van de familie Van Gogh zijn maar daar heb ik geen zekerheid over, ze waren immers protestant.

Nuenen-West

In 1964 begon er op Nuenen-West grootschalige ontgronding. Ook de plek met een lap grond van mijn vader. Daar is het nu al volgebouwd maar toen werd daar geel zand weggehaald om Winkelcentrum Woensel te bouwen.

Vanaf de Vorsterdijk naar het noorden gezien, waar nu de Europalaan ligt in 1969

Dubbestraat richting Boord in 1968. Vader en broer Peer aan het werk waar nu de Europalaan ligt. Linksachter staan hooioppers. Rechtsachter de bomen op Boord bij de brandkuil.

Wij (mijn broer Wil, neef Jan Bastiaans en ik) gingen daar kijken en het bedrijf van Van Hout die de ontgronding deed, had wat jongens daar om pottenkijkers angst aan te jagen. Dat lukte goed want Jan werd tegen de grond gedrukt en moest zand van hen eten! Ik rende naar mijn fiets maar werd ingehaald en omgeduwd. Op de grond liggend greep ik een handvol zand en wreef het in het gezicht van dat manneke. Al krijsend draaide hij zich om en ik ging er vandoor naar het huis van Gonneke van Dam om daarbinnen veilig te zijn.

Archeologie op Boord

In het jaar 1989 had mijn broer Peer, die de boerderij overgenomen had in 1986, het veld naast de boerderij door een kraan laten omwerken. Daar stond ons voorouderlijk huis tot 1948. Er lag namelijk nog een lemen vloer in het veld naast de boerderij waar het oude huis tot in 1948 stond. Die lemen vloer werd weggehaald en het veld glad getrokken. Hierdoor kwam een greppel die vanaf de weg naar achteren liep in het zicht. Er lagen oude scherven, en misschien door de verhalen over vroeger van Gonneke was ik geïnteresseerd geraakt. De ene scherf na de ander en de kraanmachinist wilde voor wat geld een deel van de greppelinhoud aan de kant leggen. Heel veel scherven en heel oude uit de middeleeuwen. Nu weet ik pas dat dit eigenlijk niet mocht – zelf opgraven. Maar dit was zo spannend! Er zaten hele potjes tussen. En er lag witte kalk tussen wat kan betekenen dat de hele boedel in die sloot terecht kwam na een verschrikkelijke ziekte. Van sommige potten die niet compleet waren heb ik door een pottenbakker een replica laten maken.

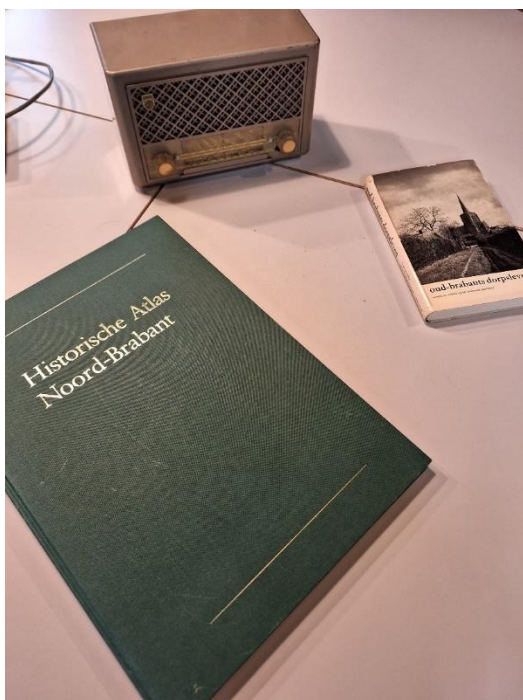
Hierna heb ik een metaaldetector gekocht en vond ook nog eens Romeinse munten in het Dommeldal. Maar ook een bijzonder 17e eeuws scapulier niet ver van waar een kapel stond aan de Opwettenseweg. Die scapulier was van de abdij van Tongerlo bij Antwerpen waar ik hem nog getoond heb. Zij hadden zo één nog nooit gezien!

Aldus een klein gedeelte van de jeugdhervormingen van Alowies van Baren.

BOEKEN BIJ HEEMKUNDEKRING TE KOOP

Voor alle boeken die door heemkundekring De Driehornick zijn uitgegeven en nog te koop zijn, raadpleeg onze website onder tabblad **DRIEHORNICK** (bovenste werkbalk) en vervolgens onder **VERKOOP BOEKEN**.

ONTVANGEN OBJECTEN

Van **Nannie van den Eijnden** ontvingen we twee boeken en oude Philips radio uit 1950. De radio is terecht gekomen in de persoonlijke collectie van ons lid Martin Beekhuis, die de radio ook weer heeft kunnen maken.

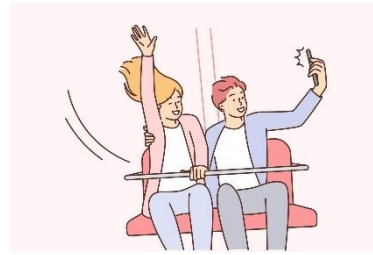

Van ons lid **Mia van Rooij** ontvingen we een tinnen bordje, krantenberichten en documenten over Dorothy de Rooij (Mia was kerkganger in de Paterskerk in Eindhoven waar Dorothy als organiste aan verbonden was).

LIMERICK VAN GERARD DE LAAT

Zoo Gogget Tiggeworrig

Fier in de mallemeule gezeete
Krèèjt 't jóng mi plezier às de neete
Dus smartfoon gepakt
'n Foto gemaakt
Die dan rap óp Facebook wordt gesleete

U kunt deze limerick ook beluisteren door op deze link te klikken, óf met de rechtermuisknop en dan: 'hyperlink openen':
<https://driehornick.nl/nieuws/zoo-gogget-tiggeworrig/>

WEBSITE

Bezoek regelmatig onze website.

Het is bepaald de moeite waard om onze website regelmatic te bezoeken. Dan blijft u op de hoogte van de interessantste berichten over en van onze vereniging:
www.driehornick.nl

In **juni 2024** zijn de volgende artikelen op de website geplaatst:

Uit het boek 'Nuenense herinneringen':

Adriaan van Willegen

Rein Smeulders

Gerard Huizing

Koos Nolte

Deze verhalen zijn op onze website geplaatst onder de categorie **Bijzondere mensen**.

De site is vorig jaar uitgebreid met een zgn. **LEDEN**-pagina. De informatie hier is exclusief voor leden. Om deze LEDEN-pagina in het menu te kunnen zien, dient u zich wel eerst aan te melden via INLOGGEN/REGISTREREN.

Op onze website een paar 8-millimeter-films

- De eerste film duurt 3 minuten.

Tijdens het vertrek van de zusters MJJ uit het klooster in 1977. Vendelzwaaiers bewijzen de eer. Klik op onderstaande link:

<https://beeldbanknuenen.nl/cgi-bin/objecten.pl?ident=1067>

- Een tweede (zwart-wit) film is iets langer en laat het kamp zien van de Jonge-Wacht 1936.

Daar moeten we meer van weten want wie staan daarop? Weet iemand nog iets van die vereniging?

Klik op onderstaande link:

<https://beeldbanknuenen.nl/cgi-bin/objecten.pl?ident=1068>

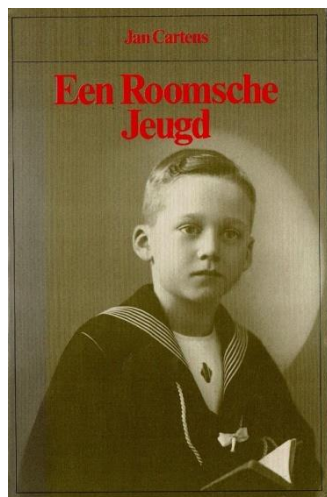
U kunt deze films ook in onze collectie bekijken (ZCBS in het bestand Beeld & Geluid).

Sinds kort zijn we in staat zijn om 8-millimeter-films beeldje voor beeldje in te scannen. Dat is een tijdrovende bezigheid, maar geeft prima resultaat.

Mochten er onder de leden zijn met oude 8-millimeter-filmpjes dan is het zaak om die te digitaliseren, want door verkleuring kan de film verloren gaan.

UIT ONZE BIBLIOTHEEK

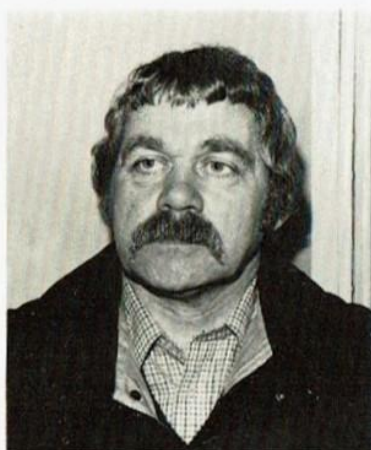
Deze maand brengen de bibliothecarissen het volgende boek onder uw aandacht.

Jan Cartens

Een Roomsche Jeugd

In het spoor van Michel van der Plas, die in 1963 verschijningen en verschijnselen 'Uit het rijke Roomsche leven' had geïnventariseerd en met Godfried Bomans was nagegaan, om welke redenen vele katholieken daarna geleidelijk 'In de kou' waren komen te staan, heeft nu Jan Cartens een authentiek beeld opgeroepen van Een Roomsche Jeugd. Vertederd door dierbare herinneringen aan kindsheidsoptocht, eerste heilige communie en Marialof, maar ook wrevelig om de in de biechtstoel en retraitshuis ondervonden gewetensdwang schiep hij een poëtisch en ironisch relaas, waarin andersdenkenden het voorbije verleden en veel katholieken bovendien zichzelf zullen herkennen.

Jan Cartens (Roosendaal 1929) debuteerde als romancier in 1975 met *Dat meisje uit München*. In 1976 volgde *De thuiskomst*, in 1978 *Vroege herfst* en in 1979 de verhalenbundel *Het kwade hart*.

Elseviers Literaire Serie

GEZIEN IN ONS ARCHIEF

DOOR: JOKE VAN OUWERKERK-VAN ECK

TOUR DE FRANCE DWARS DOOR NUENEN DWÈRS OP 30 JUNI 1996

Veel volk en vertier verwacht

Tour de France dwars door Nuenen

Zondag 30 juni staat de gemeente Nuenen, Gerwen en Nederwetten in het teken van de doorkomst van het grootste wielerspektakel ter wereld: de Tour de France. Nog nooit in de geschiedenis van het Van Gogh-dorp deed de Ronde van Frankrijk Nuenen aan.

Als het weer meewerkt zullen honderdduizenden bezoekers langs het parcours van de eerste etappe Den Bosch - Den Bosch staan. Vooral vanuit België wordt veel volk verwacht. Dit jaar heeft de wielernatie België geen etappeplaats in het Tourschema. Nuenen zal zowel de Tour als de bezoekers op waardige wijze ontvangen.

Rond de Linde,
26 juni 1996

Tour de France
NUENEN

INVITATIE

Zondag 30 juni 1996

Stichting comité 'Tour de France-Nuenen 1996' heeft het genoegen u uit te nodigen voor een geheel verzorgde feestelijke dag ter gelegenheid van de doorkomst van de Tour de France door Nuenen.

's Morgens om **10:00 uur** staat het comité klaar om u te begroeten, waarna u een uitgebreide brunch te wachten staat opgeluisterd met muziek en spel.

Om **13:00 uur** kunt u vanaf een speciale tribune getuige zijn van het **Tour de France spektakel** dat ca. 1,5 uur in beslag neemt.

Daarna volgt er een **copieus dessert buffet** en een gezellig samenzijn met drankjes tot **16:00 uur**.

Stichting comité 'Tour de France-Nuenen 1996' wenst u bij voorbaat een bijzonder feestelijke dag toe.

Programma

Opening tour festiviteiten
Vrijdag 28 juni 12.00 uur in het Promopark

Gedurende 3 dagen zijn er de volgende activiteiten in het PROMOPARK
Grote autoshow • Heesbeen kinderattracties

Vrijdagavond vanaf 20.00 uur: De Sway Dance Band en Orkest Clear Out
Zaterdag: Memory's en Mannen te Paard
Zondag: Nuenense orkestjes

Kids for animals TV-pleziershows
Vrijdag 28 juni 17.00 tot 19.30 uur op het 'Van Wijk-terrein' aan de Berg

Guus Meeuwis • Discoshow • Gerard Joling
Vrijdag 28 juni 20.00 tot 24.00 uur op het 'Van Wijk-terrein' aan de Berg

Nuenen Culinair
*Op het 'Van Wijk-terrein' aan de Berg met medewerking van:
De Roosdoncker Muzikanten en Toneelvereniging de Lindespelers*
Zaterdag 29 juni 16.00 tot 22.00 uur

Van Gogh-Fietstour Nuenen-Zundert-Nuenen
Zaterdag 29 juni

Tour de France
Zondag 30 juni tussen 13.00 en 15.00 uur

Voor het verslag hiervan klikt u op:

<http://www.beeldbanknuenen.nl/cgi-bin/beeldbank.pl?ident=5643>

De Tour de France werd dat jaar gewonnen door de Deen Bjarne Riis.

UIT TIJDSCHRIFTEN VAN ANDERE ORGANISATIES

Tijdschriften die in mei/juni 2024 bij het Heemhuis binnenkwamen

Wij keken deze tijdschriften door en troffen de volgende interessante artikelen aan. PS **Wil je het hele verhaal lezen kom dan naar het Heemhuis.**

Heemkronijk Heeze Leende 2024 nrs. 1, 3 en 4

Met het schetsboek door Brabant Kasteel Heeze

Onlangs attendeerde Guus Braun de redactie op een reeks artikelen in de Provinciale Noord-brabantsche en 's-Hertogenbossche Courant uit 1926 waarin Kasteel Heeze figureert. Hij heeft deze artikelen gelezen en van kritisch commentaar voorzien waar ze zijns inziens onjuistheden bevatten.

De artikelen zijn van de hand van Johan Dionysius Looyen (1876-1944) die in de jaren twintig van de vorige eeuw met zijn schetsboek door Brabant trok. Hij legde zijn wederwaardigheden vast in een reeks bijdragen en voorzag deze tevens van pentekeningen van de bezienswaardigheden die hij onderweg tegenkwam.

In 1926 verscheen de achtste route van zijn toeristische omzwervingen die hem onder meer naar Heeze brachten. Daar bezocht hij ook het kasteel, waar Samuel John baron van Tuyll van Serooskerken (1874-1955) hem ontving en rondleidde. Het bezoek aan Heeze resulteerde in de afleveringen XX tot en met XXIII. De eerste aflevering verscheen in de editie van 21 augustus 1926.

Iedereen die kasteel Heeze een warm hart toedraagt moet dit zeker lezen

Jubileum van de Leender Kerk

Op 18 november 2023 vond de aftrap plaats van het jubileumjaar ter gelegenheid van het feit dat 550 jaar geleden de St.-Petrus' Bandenkerk in Leende werd 'afgewerckt'.

Op 21 en 22 september 2024 wordt het jubileumjaar afgesloten met een dorpsfeest rondom het jubilerende kerkgebouw, waarbij de zondag in het teken staat van het vroegere Linds Durpsfist.

D'n Uytbeijndel Deurne juni

Bene Merenti, een medaille voor Deurnese zouaven (door Hans van den Broek)

In de Heemkamer liet Hans van Hoek me een medaille uit 1870 zien met de Italiaanse tekst 'Bene Merenti', meestal vertaald als 'Voor hem die zich verdienstelijk maakte'. Aan de andere zijde staat een afbeelding van de paus en de tekst Leo XIII Pont Mox (Pontifex Maximus: Hoogste Priester). Deze medailles werden toegekend aan de zoeaven. Zoeaven waren soldaten in dienst van het leger van de paus in de periode 1860-1870.

Waarom waren er zoeaven?

Het ontstaan van het legertje van de zoeaven was te danken aan de politieke situatie in Italië. Vanuit het Koninkrijk Piëmont was koning Victor Emanuel II kleine Italiaanse staten als Modena, Toscane en Parma aan het inlijven. Later annexeerde hij grote delen van de Pauselijke Staten, veroverde Lombardije en Venetië op Oostenrijk en voegde ook het Koninkrijk der Beide Siciliën bij zijn Koninkrijk Piëmont. In 1861 riep hij het Koninkrijk Italië uit. In 1860 wordt ook een groot deel van de Pauselijke Staat veroverd door Victor Emanuel II. Hoewel de paus over een Italiaans leger beschikt, blijkt dit onbetrouwbaar. De Italiaanse officieren trainen het oprukken van het leger. Ze stoppen zo ongeveer elke honderd meter bij een waterput om 'te rusten en te drinken'. Bijna een derde van de 8500 Italiaanse soldaten deserteert wanneer ze echt ten strijde moeten trekken. Ook de bevolking sympathiseert niet met de paus. Plus IX besluit een nieuwe krijgsmacht op te richten, bestaande uit internationale [beter gezegd: niet-Italiaanse] soldaten. De Franse maarschalk de Lamoricière wordt op 2 april 1860 in Rome opperbevelhebber van dit vrijwilligersleger, waarvan de soldaten Tirailleurs heten.

1860 veldslag bij Castelfidardo meteen 'Deurnese' held

Op 18 september 1860 vindt een veldslag plaats tussen het Koninkrijk Piëmonte, onder aanvoering van Garibaldi, en de Pauselijke Staat: de Slag bij Castelfidardo. Hier spelen de zoeaven voor de eerste keer een rol. Maar de pauselijke troepen worden duidelijk verslagen.

Tijdens het gevecht vluchten de Italianen in het pauselijke leger steeds weg (mogelijk zijn ze omgekocht). De Tirailleurs vechten evenwel fel. Van de vierhonderd zoeaven worden er 220 gewond en 25 gedood. Er strijden twintig Nederlanders mee, van wie Antoon Verheyen uit Helmond en Louis Schoenmaekers uit Boxtel zich bijzonder onderscheiden. Louis wordt ook gewond en ontvangt voor zijn moedig gedrag in 1871 van de paus de medaille.

Ook uit Nuenen gingen er enkele zoeaven deelnemen, zoals te lezen is in object 432 in de objectenbank van onze website.

Tijdschrift voor historische geografie nr. 2 2024

Een nieuwe landschapskaart van Nederland:

Voorgeschiedenis en uitgangspunten

Al meer dan honderd jaar wordt door deskundigen nagedacht over de manier waarop het Nederlandse landschap in verschillende typen kan worden onderverdeeld. De Drentse geografen Roelof Schuiling (1884) en Hendrik Blink (1892) waren daarbij de eersten en sindsdien volgden nog vele nieuwe landschapskaarten. Binnenkort verschijnt het handboek Landschappen van Nederland waarin de nieuwste overzichtskaart van de Nederlandse landschappen zal zijn opgenomen met daarbij ook een overzicht van de landstreken die binnen de verschillende landschapstypen voorkomen. We bespreken eerst de voorgeschiedenis en vervolgens de uitgangspunten van deze nieuwe kaart.

Vrijwel alle historisch-geografen die een kaart van de Nederlandse landschappen hebben gemaakt, waren het erover eens: de ondergrond dient steeds als hoofdingelingsprincipe te worden gekozen. De eerste die daarmee begon, was de Drentse geograaf Roelof Schuiling (1854-1936) die in zijn Handboek der aardrijkskunde in 1884 al schreef dat de aard van den bodem de diepst liggende oorzaak is van het verschillend voorkomen der afzonderlijke deden van ons vaderland. En op basis daarvan onderscheidde hij in Nederland acht landschapstypen (Schuiling, 1884). Zijn streek- en tijdgenoot Hendrik Blink (1852-1931) nam eveneens de geologische gesteldheid als basis voor zijn landschapsindeling en kwam tot elf landschapstypen (Blink, 1892). Beiden maakten echter geen landschapskaart op basis van hun indelingen.

Voor het hele artikel ga naar:

https://www.aup-online.com/content/journals/10.5117/THG2024.2.002.SPEK#html_fulltext

In Brabant nr. 2

De Eindhovense tijdgeest in de jaren 70

De Lichtstadfamilie

Olivier Rieter (1975) is cultuurhistoricus en promoveerde in 2018 aan Tilburg University op een onderzoek naar nostalgie in Noord-Br. Hij is voorzitter van de Stichting Nostalgie Erfgoed, hoofdredacteur van de website verledenheid.org en publiceert onder andere nostalgie, strips, magie en volksverhalen. Naast zijn historische belangstelling is hij in sterke mate geboeid door visuele cultuur.

Graphic novel staat, kort gezegd, voor de literaire strip voor volwassenen. In dit artikel bespreek ik het eerste deel uit de Lichtstadfamilie-trilogie: Lichtstad familie: een Eindhovense kroniek - deel 1. Kameraden 1968-1972. Een album dat het Eindhoven van de late jaren zestig en de vroege jaren zeventig van de vorige eeuw in beeld brengt. Scenarist Maurice van Turnhout en tekenaar Matijs van de Kerkhof doen dit vanuit het perspectief van de familie Huttermans. Het verhaal volgt de radicaal-linkse jongere Frans Hultermans, die betrokken is bij opruiing en vandalisme, met name gericht tegen het Philips-concern.

Verdwenen treinstations

In 1854, vijftien jaar na de intrede van het spoor in Nederland, reed in Noord-Brabant de eerste trein van Roosendaal naar Antwerpen. Anno 2024 doorkruisen spoorlijnen Noord-Brabant van west naar oost en van noord naar zuid. Stoptreinen, intercity's en de HSL verbinden Noord-Brabant met de landen België en Duitsland. De trein van Nijmegen naar Antwerpen/Venlo - de Maastijn - stopt in Noord-Brabant: in Cuijk, Boxmeer en Vierlingsbeek. Vroeger waren er veel meer treinlijnen en stopte de trein op allerlei allang afgebroken stations. Ook op de nog bestaande lijnen verdwenen talrijke stopplaatsen. Enkele ervan worden hierna genoemd.

Bels Lijntje en Lijn Eindhoven-Hasselt

In 1865 begon de aanleg van de spoorlijn Tilburg-Turnhout, beter bekend als 'het Bels lijntje'. De personentrein stopte tot 1934 in Riel, Alphen en Baarle-Nassau. De laatste rails verdwenen pas in de jaren tachtig; nu ligt er op het tracé een fietspad.

In 1866 werd een derde verbinding met België in gebruik genomen, de spoorlijn tussen Eindhoven en Hasselt. Het vervoer op het Nederlandse deel werd in 1959 gestaakt. De toen aangelegde omleiding voor goederenvervoer via Geldrop functioneerde tot 1973.

Lokale sporen van koloniale geschiedenis in Noord-Brabant

Nieuw boek documenteert het verhaal over de Javaai contractarbeiders in Sint-Michielsgestel

In november 1975 arriveerden ruim driehonderd Javaanse Surinamers in Sint-Michielsgestel. Speciaal voor hen was door enkele Javaans-Surinaamse politici een vlucht vanuit Paramaribo gecharterd, slechts een paar weken voordat de Nederlandse kolonie Suriname een onafhankelijke republiek zou worden. Wat deze groep met elkaar verbond: het waren met name ouderen en hun kleinkinderen die uit angst voor etnische onlusten de onafhankelijkheid en aangemoedigd door hun politici, de oceaan overstaken om zo hun Nederlandse identiteit en papieren te behouden.

ACTIVITEITEN VAN DERDEN

BHIC

Op zoek naar Staatse militairen?

Zoek in meer dan 400.000 inschrijvingen uit de Staten van Oorlog (1595-1795)

Sinds kort staat er een index bij de Staten van Oorlog op de website van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC). Een belangrijke bron die onderzoekers hulp biedt bij het terugvinden van militairen die in het leger van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden hebben gediend. De index hierbij is samengesteld door Anton Schuttelaars, historicus en applicatiebeheerder bij het BHIC. Hij stelde deze index in zijn vrije tijd samen, met als doel om zoveel mogelijk onderzoekers te helpen met het terugvinden van militairen.

Bibliotheek Dommeldal introduceert

Boek-aan-huis service

Niet iedereen is in staat om zelfstandig naar de bibliotheek te gaan, ook al wil diegene heel graag een goed boek of tijdschrift uitzoeken, om mee naar huis te nemen.

Bibliotheek Dommeldal wil deze groep mensen graag - letterlijk - tegemoetkomen, zodat ook zij kunnen genieten van de mooiste en nieuwste boeken.

Hiervoor introduceert Bibliotheek Dommeldal de Boek-aan-huis service. Misschien ben of ken jij iemand die hier gebruik van zou willen maken.

Wat is de Boek-aan-huis service?

De Boek-aan-huis service is voor mensen die niet zelf naar de bibliotheek kunnen komen. De boeken worden door vrijwilligers bij jou aan huis gebracht. Als je belangstelling hebt, legt de bibliotheek contact met een vrijwilliger van de Boek-aan-huis service. Samen overleggen jullie welke boeken je wil lezen en hoe vaak je nieuwe boeken wil lenen. Daarna komt de vrijwilliger eens in de 3 weken bij jou langs om de oude boeken op te halen en de nieuwe boeken af te geven.

Gratis voor bibliotheekleden

Je betaalt voor de Boek-aan-huis service enkel je lidmaatschap van de bibliotheek (een standaard of groot abonnement). Er zijn verder geen kosten verbonden aan deze service. Deze service is voor alle inwoners van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen c.a. en Son en Breugel.

Meld je aan bij de bibliotheek

Ben of ken jij iemand die hier graag gebruik van zou willen maken, of meer informatie zou willen ontvangen? Meld je dan gratis en vrijblijvend aan via telefoonnummer 040-2862805 of via info@bibliotheekdommeldal.nl.

EN TOT SLOT

*Ons mooie Heemhuis (met rechts nog 'het oudje', inmiddels gekapt)
waar u op dinsdagochtend kunt binnenlopen en op
woensdagavond na afspraak uw historische
studie kunt verrichten.*